

Załącznik
do uchwały Nr LVIII/558/06
Rady Miasta w Piekarach Śląskich
z dnia 26 października 2006 roku

**PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH
MIASTA PIEKARY ŚLĄSKIE
NA ROK 2007**

I. WPROWADZENIE

Europejski Plan Działań Wobec Alkoholu i inne dokumenty, wytyczające kierunki polityki państw Regionu Europejskiego wobec alkoholu i innych środków psychoaktywnych, podkreślają wyraźnie, że podejmowanie możliwie jak największej liczby działań powinno się odbywać na szczeblu lokalnym. Jest to zgodne z obowiązującą w Unii Europejskiej zasadą subsydiarności, zgodnie z którą możliwie największa ilość kompetencji wraz ze środkami na ich realizację powinna znajdować się na poziomie lokalnym.

Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. Nr 147, poz. 1231 z późn.zm.) nakłada na gminy obowiązek prowadzenia działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu. Realizacja tych zadań prowadzona jest w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych uchwalanego corocznie przez radę gminy. Program profilaktyki stanowi prawną podstawę podejmowanych działań i wchodzi w skład strategii rozwiązywania problemów społecznych.

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w sposób jednoznaczny określa, że dochody z opłat za zezwolenia wydane na podstawie art. 18 lub art.18¹ oraz dochody z opłat określonych w art.11¹ wykorzystywane będą na realizację gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnych programów przeciwdziałania narkomanii i nie mogą być przeznaczane na inne cele.

Punktem wyjścia do przygotowywanych programów naprawczych jest diagnoza szkód wynikających z nadużywania alkoholu oraz określenie populacji bezpośrednio lub pośrednio dotkniętych tymi szkodami. Istotą działań profilaktycznych jest przeciwdziałanie zagrożeniom, które są oceniane jako szkodliwe i niepożądane w danej społeczności. Profilaktyka jest czynnością uprzedzającą - podejmowaną zanim zjawiska uznane za niekorzystne i dolegliwe społecznie ujawnią się lub rozprzestrzenia.

Na terenie miasta Piekary Śląskie funkcjonuje szereg podmiotów, które w ramach swych zadań statutowych podejmują działania z zakresu profilaktyki, edukacji i terapii uzależnień. Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zakłada wykorzystanie wiedzy teoretycznej i praktycznej tych podmiotów poprzez ich uczestnictwo w realizacji szczegółowych zadań wynikających z Programu.

Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych miasta Piekary Śląskie na rok 2007 stanowi część Powiatowej Strategii Integracji i Polityki Społecznej miasta Piekary Śląskie na lata 2004 – 2010 i jest realizowany przez Pełnomocnika Prezydenta Miasta do spraw Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Mając na uwadze ustawę o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, które jako uwarunkowania prawne wytyczają zadania, główne cele i strategie jakie powinny stanowić ramy działania samorządu gminnego

Rada Miasta w Piekarach Śląskich wprowadza oraz przyjmuje do realizacji Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych miasta Piekary Śląskie na rok 2007.

II . DIAGNOZA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W MIEŚCIE

1. ZASOBY

- Od 1984 roku w Piekarach Śląskich działa Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- W 2003 roku powołano Pełnomocnika Prezydenta Miasta ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- Od 1992 roku w mieście działa Piekarskie Stowarzyszenie Rodzin Abstynenckich „Klub Abstynenta PIĄTKA”, które prowadzi grupy terapeutyczne dla: uzależnionych (grupa AA), współuzależnionych (grupa Al-Anon), dzieci z rodzin alkoholowych (grupa Al.-Ateen), dorosłych dzieci alkoholików (grypa DDA);
- „Telefon Zaufania” dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin oraz „Telefon Zaufania” dla ofiar przemocy domowej;
- Trzy świetlice środowiskowe i dwa punkty terapii dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych;
- Dwie ochronki charytatywne dożywające dzieci z rodzin najuboższych;
- Dział Wspierania Rodzin w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie zajmujący się m.in. udzielaniem pomocy w sytuacjach przemocy oraz prowadzeniem punktu interwencji kryzysowej;
- Grupy wsparcia dla osób doświadczających przemocy;
- Punkty konsultacyjne ds. rozwiązywania problemów alkoholowych przy Zakładzie Górniczym „Piekary”;
- Przeszkolony zespół realizatorów szkolnych programów profilaktycznych w obszarach przeciwdziałania alkoholizmowi, przemocy domowej i agresji;
- Ponad 150-osobowa grupa nauczycieli oraz trenerów sportowych przeszkolonych w zakresie wczesnej profilaktyki uzależnień.

2. SZKODY

- W Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zarejestrowano 1711 osób nadmiernie i szkodliwie pijących alkohol, co stanowi 2,9% piekarskiej populacji;
- 12,4% zarejestrowanych w Komisji stanowią kobiety;
- Około 6,5 tysiąca osób w mieście to osoby współuzależnione czyli dorośli oraz dzieci żyjące w rodzinach alkoholowych, doznający różnorodnych szkód, zwłaszcza w wymiarze psychologicznym i społecznym;
- W 60 piekarskich rodzinach Policja zastosowała procedurę „Niebieskiej Karty” dotyczącą ujawniania przemocy domowej (dla porównania: w 2006 roku w 105 rodzinach);
- W trzech kwartałach 2006 roku w bytomskim Centrum Pomocy Osobom Uzależnionym od Alkoholizmu przebywało 553 mieszkańców Piekarska Śląskiego, w tym 57 kobiet;
- Aktualnie stopa bezrobocia w Piekarach Śląskich wynosi 17,6%;
- Uwzględniając liczbę mieszkańców Piekarska Śląskiego na jeden punkt sprzedaży alkoholu przypada 249 piekarzan.

PODSTAWOWE KIERUNKI DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH NA 2007 ROK

I. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem

1. Zwiększenie dostępności profesjonalnej terapii uzależnienia i współuzależnienia dla mieszkańców miasta poprzez sfinansowanie programów psychoterapii grupowej i indywidualnej realizowanych m.in. przez Szpital Miejski w Piekarach Śląskich.
2. Wspieranie działalności poradni terapii uzależnienia od alkoholu i współuzależnienia funkcjonujących w mieście.
3. Dofinansowanie szkoleń podnoszących kwalifikacje osób prowadzących terapię uzależnienia i współuzależnienia od alkoholu.
4. Finansowanie kosztów opinii biegłego orzekającego w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.
5. Partycypacja w kosztach utrzymania Centrum Pomocy Osobom Uzależnionym od Alkoholu i ich Rodzinom w Bytomiu.
6. Finansowanie zajęć terapeutycznych odbywających się w trakcie obozów rodzinno-terapeutycznych i rajdów trzeźwościowych.
7. Kontynuacja szkoleń i zajęć warsztatowych z zakresu metod wczesnego rozpoznawania i wczesnej interwencji dla wybranych grup pracowników służby zdrowia, nauczycieli i pedagogów szkolnych oraz pracowników socjalnych.
8. Realizacja programów z zakresu profilaktyki i edukacji zdrowotnej - głównie w środowiskach dysfunkcyjnych.

II. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie

1. Prowadzenie świetlic środowiskowych i punktów terapii dla rodzin dysfunkcyjnych.
2. Dofinansowanie działalności Ochronek Charytatywnych i Domu Dziecka.
3. Finansowanie działalności „Telefonu Zaufania” dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin.
4. Współpraca z Policją i Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie w zakresie realizacji procedury „Niebieskiej Karty”
5. Prowadzenie grup wsparcia oraz innych działań korekcyjno- interwencyjnych dla ofiar i sprawców przemocy domowej.
6. Rozwój poradnictwa obywatelskiego poprzez prowadzenie mediacji w zakresie przeciwdziałania przemocy rodzinnej i rówieśniczej.
7. Kontynuacja szkoleń i kursów specjalistycznych zwiększających kompetencje osób pomagającym ofiarom przemocy domowej i seksualnej.
8. Ochrona dzieci przed skutkami alkoholizmu rodziców i zapewnianie im spokojnego dzieciństwa – współpraca z Terenowym Komitetem Ochrony Praw Dziecka oraz Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną.
9. Działalność edukacyjna związana z przeciwdziałaniem przemocy domowej.
10. Organizacja lokalnych kampanii na rzecz ofiar przemocy.
11. Finansowanie programów psychoterapii dla Dorosłych Dzieci Alkoholików (DDA).

III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w szczególności dla dzieci i młodzieży

1. Kontynuacja działań związanych z realizacją profesjonalnych programów edukacyjno - profilaktycznych dla dzieci i młodzieży w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi, w tym wdrażanie programów interwencyjnych.
2. Wspieranie programów i przedsięwzięć profilaktycznych opracowywanych i realizowanych przez młodzież, a skierowanych do grup rówieśniczych.
3. Realizacja programów stanowiących alternatywę wobec używania alkoholu przez dzieci i młodzież, w tym wyjazdy turystyczno-rekreacyjne i organizacja szkolnego współzawodnictwa sportowego.
4. Finansowanie zajęć pozalekcyjnych z elementami wczesnej profilaktyki uzależnień w szkołach i klubach sportowych oraz zakup sprzętu sportowego dla dzieci i młodzieży.
5. Dofinansowanie wypoczynku dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych.
6. Organizacja lokalnych imprez dla dzieci i młodzieży o charakterze kulturalnym i sportowo-turystycznym.
7. Propagowanie pozytywnych wzorców zachowań poprzez wspieranie imprez promujących trzeźwy styl życia.
8. Udział w lokalnych, regionalnych i ogólnopolskich kampaniach społecznych związanych z profilaktyką uzależnień.
9. Organizowanie badań, sondaży, lokalnych diagnoz i ekspertyz pozwalających ocenić aktualny stan problemów uzależnień, istniejących zasobów oraz planowanych środków zapobiegawczych.

IV. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień

1. Wspieranie działań samopomocowych w sferze rozwiązywania problemów alkoholowych.
2. Finansowanie kosztów uruchomienia określonych oddziaływań terapeutycznych realizowanych na terenie stowarzyszeń trzeźwościowych po zakończonym leczeniu w placówce odwykowej.
3. Dofinansowanie szkoleń dla członków organizacji trzeźwościowych.
4. Doskonalenie form oddziaływań prawnych i społecznych w stosunku do osób nadużywających alkoholu, stosujących przemoc w rodzinie, łamiących prawo i ogólnie przyjęte normy społeczne poprzez zapewnienie prawidłowego funkcjonowania Gminnej Komisji do spraw Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

V. Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- opracowuje projekt Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych miasta Piekary Śląskie;
- rozpatruje, ocenia i opiniuje wnioski realizatorów zadań wynikających z Programu Profilaktyki;
- zgodnie z art.18 ust.3a ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi opiniuje wnioski o wydanie zezwoleń na sprzedaż alkoholu wydając postanowienia o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z obowiązującymi uchwałami Rady Miasta w Piekarach Śląskich;
- podejmuje działania zmierzające do poddania się leczeniu odwykowemu osób uzależnionych od alkoholu poprzez przeprowadzanie rozmów motywujących.

2. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji do spraw Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- Ustala się wynagrodzenia dla członków Gminnej Komisji do spraw Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Piekarach Śląskich za udział w posiedzeniu Komisji w następujący sposób:
 - przewodniczący i zastępca przewodniczącego Komisji – 10% minimalnego wynagrodzenia za pracę;
 - pozostali członkowie Komisji – 7% minimalnego wynagrodzenia za pracę.
- Wypłata wynagrodzeń nastąpi na podstawie listy obecności potwierdzonej przez przewodniczącego Komisji.